

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

IP Școala Profesională din Orhei

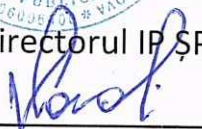

Discutat și Aprobat

în cadrul Consiliului Profesional

nr. 3 din 24.10.25

Directorul IP ȘP din Orhei

Covali Victor

STRATEGIE DE REDUCERE A ABSENTEISMULUI ȘI ABANDONULUI ȘCOLAR

ANUL DE STUDII 2025-2030

ORHEI 2025

1. Argument

Absenteismul și abandonul școlar reprezintă una dintre cele mai serioase probleme ale sistemului educațional actual, având consecințe directe asupra formării profesionale și dezvoltării personale a elevilor. În învățământul profesional tehnic, aceste fenomene afectează nu doar rezultatele școlare, ci și procesul de integrare socio-profesională a tinerilor.

Elevii care lipsesc frecvent de la ore întâmpină dificultăți în asimilarea competențelor de bază și profesionale, pierzând treptat motivația pentru învățare și încrederea în propriile forțe. Cauzele absenteismului sunt multiple: factori economici, lipsa sprijinului familial, dezinteresul față de școală, mediul social defavorizat sau lipsa unei legături reale între conținuturile învățării și nevoile elevilor.

În acest context, este necesară o **strategie complexă de prevenire și reducere a absenteismului**, bazată pe cooperarea dintre școală, familie, comunitate și partenerii sociali. Aceasta trebuie să urmărească **motivarea elevilor pentru participare activă, sprijinirea celor aflați în risc de abandon**, precum și **crearea unui climat educațional pozitiv**, în care elevul se simte acceptat, valorizat și încurajat să reușească.

Implementarea acestei strategii contribuie la creșterea calității procesului educațional, la formarea competențelor profesionale cerute pe piața muncii și, în final, la consolidarea rolului școlii ca instituție esențială în dezvoltarea personală și profesională a tinerilor.

2. Absenteismul: Definiere. Caracterizare. Forme. Semnificații.

Definiere

Absenteismul școlar reprezintă fenomenul caracterizat prin **lipsa elevului de la orele de curs**, fie **justificată**, fie **nejustificată**, pentru o perioadă determinată sau repetată. El reflectă **gradul de participare al elevilor la procesul educațional** și este un indicator esențial al implicării și motivației școlare.

Caracterizare

Absenteismul este un fenomen complex, determinat de factori **personali, familiali, școlari și sociali**.

Printre caracteristicile principale se numără:

- **neregularitatea frecvenței școlare;**
- **tendința de evitare** a anumitor discipline, profesori sau activități;
- **scăderea performanțelor școlare** și a motivației pentru învățare;
- **izolarea socială** și diminuarea atașamentului față de mediul școlar.

Absenteismul nu reprezintă doar o simplă lipsă fizică, ci și **o lipsă de implicare psihologică și afectivă** în procesul de învățare.

Forme ale absenteismului

1. **Absenteism ocazional** – lipsa sporadică de la ore, cauzată de motive întâmplătoare (probleme de sănătate, condiții meteorologice, motive familiale).
2. **Absenteism repetat** – absențe frecvente, dar pe perioade scurte, care pot indica o lipsă de interes sau o dificultate de adaptare.
3. **Absenteism cronic** – lipsa sistematică și prelungită, ce conduce adesea la **abandon școlar**.
4. **Absenteism justificat** – motivat prin acte medicale, cereri sau alte documente oficiale.
5. **Absenteism nejustificat** – lipsa nemotivată, fără o cauză legală sau acceptată de instituția școlară.

Semnificații

Absenteismul are o **semnificație multiplă** în mediul educațional:

- este **un indicator al riscului de abandon școlar**;
- reflectă **nivelul de satisfacție al elevului față de școală și relația cu profesorii**;
- evidențiază **probleme sociale, economice sau emoționale** care afectează elevul;
- constituie un **semnal de alarmă** pentru cadrele didactice, familia și comunitatea educațională.

Prin urmare, prevenirea absenteismului presupune **o abordare integrată**, care să implice elevul, familia, școala și comunitatea, în scopul menținerii interesului pentru învățare și al asigurării unei educații de calitate.

3. Cauzele posibile ale absenteismului școlar

Absenteismul școlar este un fenomen **multifactorial**, determinat de un complex de cauze **personale, familiale, școlare și sociale**. Înțelegerea acestor cauze este esențială pentru elaborarea unor strategii eficiente de prevenire și reducere a absenteismului.

1. Cauze personale

- Lipsa motivației pentru învățare;
- Dificultăți de adaptare la cerințele școlare;
- Nivel scăzut de responsabilitate individuală;
- Probleme de sănătate (fizice sau emoționale);
- Influența grupului de prieteni sau dorința de afirmare în afara școlii;
- Tulburări de comportament sau lipsa interesului pentru disciplină.

2. Cauze familiale

- Lipsa implicării părinților în procesul educațional;
- Neglijarea copilului sau lipsa de supraveghere a frecvenței școlare;
- Probleme financiare, sociale sau de locuință;
- Conflicte familiale sau climat familial tensionat;
- Plecarea părinților la muncă în străinătate și lipsa sprijinului emoțional;
- Modele negative oferite de mediul familial.

3. Cauze școlare

- Relația deficitară dintre elev și cadrele didactice;
- Lipsa unui climat școlar pozitiv și motivant;
- Metode de predare neatractive, bazate exclusiv pe teorie;
- Program supraîncărcat sau discipline percepute ca fiind dificile;
- Lipsa activităților extracurriculare care să stimuleze interesul elevilor;
- Nerespectarea ritmului individual de învățare al elevilor.

4. Cauze sociale și economice

- Sărăcia și nevoia de a contribui la veniturile familiei;
- Excluderea socială sau marginalizarea anumitor grupuri;
- Influența mediului social dezavantajat;
- Lipsa oportunităților educaționale și culturale;
- Fenomenul migrației și al instabilității comunitare.

4. Puncte strategice stabilite pentru reducerea absenteismului și abandonului școlar

1. Monitorizarea permanentă a frecvenței școlare

- Evidențiere zilnică a absențelor în catalog și în registrele electronice;
- Identificarea rapidă a elevilor cu risc de absenteism repetat;
- Comunicarea promptă cu părinții sau tutorii legali privind situația frecvenței.

2. Colaborarea activă cu familia

- Organizarea de întâlniri periodice cu părinții pentru discutarea progresului și frecvenței elevilor;
- Implicarea părinților în activități educative și extracurriculare;
- Consilierea familiilor aflate în situații de risc social sau economic.

3. Implicarea consilierului școlar și a dirigintelui

- Realizarea de interviuri individuale cu elevii care lipsesc frecvent;
- Identificarea cauzelor emoționale sau comportamentale ale absenteismului;
- Elaborarea unui plan de sprijin personalizat pentru fiecare caz.

4. Crearea unui climat școlar pozitiv și motivant

- Promovarea respectului reciproc între elevi și cadrele didactice;
- Dezvoltarea sentimentului de apartenență la grupul clasei și la comunitatea școlară;
- Încurajarea participării elevilor la activități culturale, sportive și de voluntariat.

5. Diversificarea metodelor de predare și evaluare

- Folosirea metodelor interactive și a resurselor digitale;
- Corelarea conținuturilor teoretice cu exemple practice, apropiate de interesele elevilor;
- Stimularea motivației intrinseci prin evaluări formative și feedback constructiv.

6. Prevenirea abandonului prin măsuri sociale și educaționale

- Acordarea de sprijin material (rechizite, manuale, mese gratuite, burse sociale);
- Colaborarea cu serviciile sociale și autoritățile locale pentru sprijinirea elevilor vulnerabili;
- Asigurarea unui program de recuperare pentru elevii cu frecvență scăzută.

7. Evaluarea periodică a eficienței strategiilor

- Analiza trimestrială a frecvenței și a cazurilor de abandon;
- Ajustarea măsurilor în funcție de rezultatele obținute;
- Raportarea constantă către conducerea instituției și partenerii educaționali.

5. Obiective

1. Monitorizarea frecvenței școlare

- urmărirea zilnică a prezenței elevilor;
- identificarea timpurie a cazurilor de absentism repetat.

2. Îmbunătățirea comunicării școală–familie

- stabilirea unui parteneriat activ cu părinții;
- implicarea acestora în procesul educațional și în activități comune.

3. Crearea unui climat educațional pozitiv și incluziv

- stimularea relațiilor de respect și încredere între elevi și profesori;
- dezvoltarea sentimentului de apartenență la colectivul clasei.

4. Creșterea motivației elevilor pentru învățare

- utilizarea metodelor atractive și interactive de predare;
- valorizarea reușitelor individuale și oferirea de feedback pozitiv.

5. Asigurarea sprijinului psihopedagogic pentru elevii cu risc de absentism

- consiliere individuală și de grup;
- implicarea consilierului școlar și a dirigintelui în planuri personalizate de intervenție.

6. Implementarea măsurilor de sprijin social

- acordarea de burse, rechizite și alte forme de ajutor material;
- colaborarea cu serviciile sociale și autoritățile locale.

7. Prevenirea și combaterea abandonului școlar

- intervenție timpurie în cazurile de absentism cronic;
- reorientarea școlară și profesională a elevilor aflați în dificultate.

8. Promovarea valorilor educaționale și a succesului școlar

- organizarea de campanii și proiecte tematice („Educația este cheia succesului”);
- valorizarea modelelor pozitive din rândul elevilor.

9. Evaluarea periodică a eficienței strategiilor aplicate

- analizarea statistică a datelor privind frecvența școlară;
- adaptarea măsurilor în funcție de rezultate și feedback-ul cadrelor didactice.

Acțiuni prioritare pentru anul de studii 2025–2026

1. Monitorizarea riguroasă a frecvenței școlare

- Evidențiere zilnică a absențelor în registrele de clasă și cataloagele electronice;
- Întocmirea lunară a rapoartelor privind absenteismul și prezentarea acestora în consiliul profesoral;
- Identificarea rapidă a elevilor cu risc de absenteism repetat.

2. Consolidarea parteneriatului școală–familie–comunitate

- Organizarea de întâlniri periodice cu părinții și tutorii legali;
- Implicarea părinților în activități extracurriculare și educaționale;
- Cooperarea cu autoritățile publice locale și asistenții sociali în cazurile de risc social.

3. Crearea și implementarea unui plan personalizat de intervenție pentru elevii cu frecvență scăzută

- Consiliere individuală și de grup oferită de consilierul școlar și diriginți;
- Stabilirea unui contract educațional între elev, familie și instituție;
- Monitorizarea progresului fiecărui elev vizat.

4. Diversificarea activităților educative și motivaționale

- Organizarea de proiecte tematice, concursuri, excursii educative și activități sportive;
- Implicarea elevilor în activități de voluntariat și campanii comunitare;
- Premiarea elevilor cu rezultate bune la învățătură și frecvență integrală.

5. Perfecționarea cadrelor didactice în domeniul managementului clasei și al prevenirii absenteismului

- Ateliere de formare privind metodele moderne de motivare a elevilor;
- Schimb de bune practici între diriginți și maiștri-instructori;
- Includerea subiectului în planul de formare profesională continuă.

6. Îmbunătățirea comunicării instituționale

- Informarea constantă a elevilor privind importanța educației și consecințele absenteismului;
- Promovarea mesajelor educative prin panouri, afișe, rețele sociale și pagini instituționale;
- Crearea unei „Echipe de prevenire a absenteismului” la nivel de instituție.

7. Sprijinirea elevilor din medii defavorizate

- Acordarea de burse, ajutoare materiale și sprijin logistic;
- Colaborarea cu ONG-uri și fundații pentru susținerea elevilor vulnerabili;
- Asigurarea participării tuturor elevilor la procesul educațional în condiții egale.

8. Evaluarea periodică a rezultatelor și adaptarea strategiilor

- Analiza trimestrială a datelor privind frecvența școlară;
- Prezentarea rapoartelor în Consiliul profesoral și formularea de măsuri corective;
- Stabilirea unui set de indicatori de performanță privind reducerea absenteismului.